

Nr 54

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående bidrag för budgetåret 1967/68 till handelshögskolan i Stockholm; given Stockholms slott den 3 mars 1967.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

Ragnar Edenman

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ändring av gällande avtal angående handelshögskolan i Stockholm. Ändringen innebär att statens bidrag till högskolan budgetåret 1967/68 ökas från 1 212 400 kr. till 1 553 200 kr. Vidare föreslås att högskolan från staten skall erhålla ett engångsbidrag av 646 900 kr. för kostnadsökningar under budgetåren 1964/65—1966/67. Statsbidraget till högskolan nästa budgetår blir enligt förslaget sammanlagt ca 2 200 000 kr.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 mars 1967.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Edenman, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *bidrag för budgetåret 1967/68 till handelshögskolan i Stockholm* och anför.

I statsverkspropositionen (bil. 10 s. 302) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, till Bidrag till Handelshögskolan i Stockholm för budgetåret 1967/68 beräkna ett anslag av 1 220 000 kr.

Jag anhåller att nu få anmäla denna fråga.

E 32. Bidrag till handelshögskolan i Stockholm

1965/66 Utgift	1 219 300
1966/67 Anslag	1 220 000
1967/68 Förslag	2 210 000

Handelshögskolan i Stockholm är en enskild institution. Den leds av en direktion som består av åtta ledamöter, av vilka ordföranden och en ledamot förordnas av Kungl. Maj:t.

Vid högskolan skall bedrivas utbildning och forskning inom det ekonomiska området på samma nivå som vid universiteten och de statliga högskolorna. Antalet årliga elevplatser för ekonomutbildning skall i första årskursen vara minst 275. Intagningen av studerande är samordnad med intagningen till ekonomutbildning vid övriga ifrågakommande läroanstalter.

I riksstaten för innevarande budgetår finns uppfört ett anslag till bidrag till handelshögskolan. Statsbidraget utgår sedan den 1 juli 1954 enligt ett mellan staten, Stockholms stad, handelshögskoleföreningen i Stockholm och handelshögskolans i Stockholm direktion träffat avtal. I avtalet har vidtagits vissa ändringar, av vilka den senaste trädde i kraft den 1 juli 1963.

I avtalet föreskrivs bl. a. att om väsentligt ändrade förhållanden — t. ex. förskjutning i penningvärdet — inträder skall förhandlingar om en reglering av statens bidrag tas upp. Härvid skall jämförelse göras med förhållandena läsåret 1963/64 (1963 års löner). Det förutsattes vid avtalets tillkomst, att en ökning av kostnaderna överstigande 10 % skulle vara anledning till en höjning av statsbidraget.

Handelshögskolan har redovisat följande kostnadsutveckling under budgetåren 1963/64—1966/67.

Budgetår	Utgiftsstat (kr.)	Ökning från budgetåret 1963/64 (kr.)
1963/64 (1963 års löneläge)	3 781 700	
1964/65 (1964/65 års löneläge)	4 057 200	275 500 (7,3 %)
1965/66 (1965/66 års löneläge)	4 428 500	646 800 (17,1 %)
1966/67 (1966 års löneläge)	4 943 800	1 162 100 (30,7 %)

I anslutning härtill har direktionen för högskolan anhållit om förhandlingar rörande ökat kostnadsbidrag till högskolans verksamhet m. m.

Med anledning härav har förhandlingar mellan företrädare för staten, staden, handelshögskoleföreningen och direktionen tagits upp i denna fråga. Vid förhandlingarna har enighet nåtts om följande *Avtal om ändringar i avtalet den 23 januari 1954 angående handelshögskolan i Stockholm.*

»Under förbehåll av Kungl. Maj:ts samt stadsfullmäktiges i Stockholm godkännande har mellan företrädare för staten, Stockholms stad, handelshögskoleföreningen i Stockholm och handelshögskolans i Stockholm direktion överenskommit, att det mellan parterna den 23 januari 1954 träffade avtalet angående handelshögskolan skall ha följande ändrade lydelse.

- I. Handelshögskolan skall — — — statsunderstödda högskolorna.
- II. Handelshögskolan skall — — — utses suppleanter.
- III. För att — — — av eleverna.
- IV. Antalet tillgängliga — — — överenskommelse träffas.
- V. a) *Staten* bidrager till kostnaderna för handelshögskolans verksamhet med 1 553 200 kronor per budgetår, dock att bidraget för budgetåret 1967/68 skall utgöra 2 200 100 kronor, varav 646 900 kronor utgöra engångsbidrag till del av allmän kostnadsökning under budgetåren 1964/65—1966/67. Därest väsentligt ändrade förhållanden, t. ex. förskjutning i penningvärdet, inträda, skola förhandlingar upptagas om en reglering av statens bidrag; vid bedömande av huruvida väsentligt ändrade förhållanden inträtt skall jämförelsen ske med förhållandena läsåret 1966/67 (1966 års löner).
- b) *Staden* bidrager till kostnaderna för handelshögskolans verksamhet med 260 000 kronor per budgetår, dock att bidraget skall utgöra 230 000 kronor för budgetåret 1967/68. Stadens bidrag lämnas under förutsättning att en professur i företagsekonomi vid handelshögskolan, som staden tidigare bekostat, bibehålles. Under avtalstiden befrias staden från den särskilda kostnad, som staden enligt utfästelse skulle fått vidkännas för professuren.
- c) *Handelshögskoleföreningen* tillskjuter varje budgetår återstående för handelshögskolans verksamhet erforderliga medel.

VI. Utgiftsstat för handelshögskolan skall årligen fastställas av direktionen och avse tiden den 1 juli — den 30 juni. För fastställelse av staten respektive för ändring av redan fastställd stat fordras, att minst sex av direktionens ledamöter äro om beslutet ense, därest beslutet innebär, att den totala utgiftssumman för budgetåret kommer att överstiga utgiftsstaten för närmast föregående år. Enahanda regel om kvalificerad majoritet gäller utan inskränkning för beslut om inrättande av pensionsberättigande eller annan stadigvarande tjänst vid högskolan.

VII. Avtalet i förevarande ändrade lydelse träder i kraft den 1 juli 1967 och gäller till och med den 30 juni 1969. Därest avtalet icke av någon part uppsäges minst två år före avtalstidens utgång, förlänges avtalets giltighetstid för varje gång med femton år.»

Departementschefen

Handelshögskolan i Stockholm är en enskild institution, som åtnjuter ett årligt statligt bidrag till sin verksamhet enligt gällande avtal. F. n. uppgår statsbidraget till 1 212 400 kr. Vidare utgår varje år ett bidrag från Stockholms stad av 200 000 kr., varjämte staden upplåtit tomt till högskolan för en symbolisk avgift av 100 kr. per år. Huvudparten av de medel som fordras för högskolans verksamhet tillskjuts av handelshögskoleföreningen i Stockholm.

Av min tidigare redogörelse har framgått att utgiftsstaten för handelshög-

skolan ökat från 3 781 700 kr. budgetåret 1963/64 — då statsbidragets storlek senast fastställdes — till 4 943 800 kr. för budgetåret 1966/67, vilket innebär en ökning med 1 162 100 kr. eller med över 30 %. Jag vill erinra om att det i gällande avtal rörande handelshögskolan föreskrivs att förhandlingar om bidragsreglering skall tas upp om väsentligt ändrade förhållanden, t. ex. förskjutning i penningvärdet, inträder.

År 1964 tog högskolan upp frågan om ökat statsbidrag. Det bedömdes då vara praktiskt lämpligt att avvakta resultatet av kommande lärarlöneförhandlingar innan ställning togs till storleken av statsbidraget, varvid högskolan förbehöll sig rätt att vid de sålunda senarelagda förhandlingarna få aktualisera frågan om en retroaktivt verkande reglering av det statliga bidraget.

Med anledning härav har handelshögskolan hösten 1966 anhållit om förhandlingar rörande ökat kostnadsbidrag till högskolans verksamhet m. m. Sedan sådana förhandlingar ägt rum, har mellan företrädare för staten, Stockholms stad, handelshögskoleföreningen i Stockholm och handelshögskolans i Stockholm direktions träffats villkorlig överenskommelse om en reglering av statens och stadens bidrag till högskolan.

Enligt detta avtal skall statens bidrag budgetåret 1967/68 öka med 340 800 kr. till 1 553 200 kr. Beräkningen av kostnaderna nämnda budgetår har härvid gjorts med utgångspunkt i 1966 års löneläge. Härutöver skall högskolan från staten erhålla ett engångsbidrag av 646 900 kr. som kompensation för allmän kostnadsökning under budgetåren 1964/65—1966/67. Det sammanlagda statsbidraget till högskolan för nästa budgetår skulle sålunda enligt överenskommelsen bli 2 200 100 kr. För stadens del medför avtalet att dess bidrag — f. n. 200 000 kr. per budgetår — skall öka med 30 000 kr. nästa budgetår och med ytterligare 30 000 kr. budgetåret 1968/69.

Överenskommelsen har inte gett mig anledning till erinran. Jag förordar därför att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att för statens del godkänna ifrågavarande avtal. Om behov av smärre jämkningar i avtalsbestämmelserna skulle uppstå i framtiden bör det liksom hittills få ankomma på Kungl. Maj:t att för statens del besluta om erforderliga ändringar.

Med beaktande av att från anslaget även bestrids kostnader för arvoden åt av Kungl. Maj:t utsedda ledamöter och suppleant i handelshögskolans direktions samt revisor för granskning av handelshögskolans och handelshögskoleföreningens räkenskaper bör anslaget för nästa budgetår föras upp med 2 210 000 kr.

Under återopande av vad jag sålunda förordat hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

- 1) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal med Stockholms stad, handelshögskoleföreningen i Stockholm och handelshögskolans i Stockholm direktions om ändringar i avtalet den 23 januari 1954 angående handelshögskolan i Stockholm;

2) till *Bidrag till handelshögskolan i Stockholm* för budgetåret 1967/68 under åttonde huvudtiteln anvisa ett anslag av 2 210 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten